

Sygn. akt II Ca 761/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Piątkowska-Bidas

Sędziowie: SSO Monika Kośka (spr.)

SSO Teresa Kołbuc

Protokolant: protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2013 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 19 lutego 2013 r. sygn. VII C 584/12

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II (drugim) i zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz A. C. 2957,37 (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt siedem 37/100) złotych z ustawowymi odsetkami od 27 października 2012 roku oraz odsetki od zasądzonej w punkcie I kwoty 3552,46 złotych od dnia 27 października 2012 roku; w punkcie III (trzecim) w całości i zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz A. C. 262,50 (dwieście sześćdziesiąt dwa 50/100) złotych kosztów procesu a w pozostałej części koszty procesu między stronami wzajemnie znosi, w punkcie IV (czwartym) w ten sposób, że nakazuje pobrać 620 (sześćset dwadzieścia) złotych zamiast 1023 złote, w punkcie V (piątym) w ten sposób, że nakazuje pobrać 620 (sześćset dwadzieścia) złotych zamiast 217 złotych, oddala apelację w pozostałej części, znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

II Ca 761/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 II 2013r Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz A. C. kwotę 1847,54 zł, oddalił powództwo w pozostałej części, orzekł o kosztach sądowych i kosztach procesu stosownie do wyniku sprawy, ustalając, co następuje:

W dniu 16 czerwca 2012 roku doszło do uszkodzenia samochodu V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącego własność powódki A. C. na skutek zderzenia z samochodem, którego posiadacz w tym dniu posiadał zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

W samochodzie V. (...) uszkodzeniu uległo poszycie przednich prawych drzwi i tylne prawe poszycie karoserii samochodu. Koszt naprawy uszkodzeń w (...) wynosi według cen z daty powstania szkody 8399, 23 zł, zaś według cen z 24 grudnia 2012 roku wynosi 8629, 49 zł. Koszt naprawy samochodu V. (...) przy użyciu części zamiennych wynosi 5400 zł. Naprawa samochodu w (...) przy użyciu oryginalnych części uwagi na zakres uszkodzeń i wiek samochodu nie znajduje uzasadnienia. Na skutek uszkodzenia samochodu V. (...) numerze rejestracyjnym (...) w dniu 16 czerwca 2012 roku nie doszło do utraty wartości handlowej tego samochodu.

Powództwo jest jedynie częściowo zasadne i częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Poza sporem stron pozostawała kwestia odpowiedzialności pozwanego za szkodę powstałą na skutek uszkodzenia samochodu powódki, w wyniku kolizji mającej miejsce w dniu 16 czerwca 2012 roku z samochodem, którego posiadacz w tym dniu posiadał zawartą z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Wobec zatem niekwestionowanego przez pozwanego faktu zaktualizowania się odpowiedzialności posiadacza tego samochodu opartej na art. 436 § 2 k.c. podstawą odpowiedzialności pozwanego są przepisy art. 822 § 1 k.c. i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Sporna był natomiast sama wysokość szkody.

Wysokość powstałej szkody Sąd ustalił na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego J. W., którą podzielił w całości. W opinii biegły określił wprost, że koszt naprawy uszkodzeń w samochodzie V. (...) w (...) wynosi według cen z daty powstania szkody 8399, 23 zł, zaś według cen z 24 grudnia 2012 roku 8629, 49 zł. Biegły wskazał ponadto, że z uwagi na wiek samochodu V. (...), który w dacie szkody był samochodem dziewięcioletnim brak jest podstaw do przyjęcia, że na skutek kolizji mającej miejsce w dniu 16 czerwca 2012 roku doszło do rynkowego ubytku wartości. Jakkolwiek opinia była kwestionowana, choć w różnym zakresie, przez obie strony reprezentowane przez pełnomocników w osobach adwokata i radcy prawnego, to jednak zarzuty okazały się nieskuteczne.

Zarzuty powódki sprowadzały się do kwestionowania wniosku opinii w zakresie przyjęcia, że nie doszło do rynkowego ubytku wartości. Tę kwestię biegły szczegółowo wyjaśnił na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 r. W przypadku samochodów, których wiek przekracza 6 lat, na rynku nie dochodzi do zróżnicowania wartości ze względu na uprzednie uszkodzenia takich samochodów i brak takich uszkodzeń.

Zarzuty pełnomocnika pozwanego dotyczyły bezpodstawnego przyjęcia dla określenia wysokości szkody oryginalnych części zastosowanych do naprawy i kosztów robocizny przyjmowanych w (...), podczas gdy – zdaniem pozwanego – naprawa samochodu mogłaby zostać dokonana wykorzystaniem części od innych dostawców. Pamiętać należy, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli natomiast ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi. Niewątpliwie jest zatem, że powódka ma prawo oczekiwać naprawy samochodu przy użyciu nowych części; pozwany nie wykazał, aby użycie takich części prowadziło do wzrostu wartości pojazdu. Pozostaje zatem jedynie ocena, czy zastosowane powinny być części oryginalne, czy też wystarczą zamienniki tych części i, czy dla naprawy samochodu wystarczające jest skorzystanie z jednego z licznych zakładów naprawy samochodów, czy też celowe byłoby skorzystanie z usług (...). Sąd w pełni podziela w tym zakresie opinię złożoną przez biegłego J. W. na rozprawie w dniu 12 lutego 2013 roku. Biegły wskazał, że przy uszkodzeniu samochodu V. (...) nie ma zarówno potrzeby stosowania oryginalnych nowych części, jak również dokonywania naprawy w (...), a naprawa taka nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia. Wniosek opinii biegłego nie został w żaden sposób zakwestionowany przez żadną ze stron. Samochód V. (...) w chwili uszkodzenia miał 9 lat i z tego względu nie był objęty gwarancją producenta, zaś jak wskazał biegły zakres naprawy ze względów bezpieczeństwa nie wykazuje, aby musiał on być naprawiany w (...). Faktycznie naprawa samochodu obejmuje niewielki zakres uszkodzeń, nie wymagających skomplikowanych czynności naprawczych, które powodowały konieczność skorzystania z usług

(...). Uznać zatem należy, że bez potrzeby narażania powódki na konieczność poszukiwania najtańszych zakładów mechanicznych i tanich zamienników naprawa może być przeprowadzona, bez żadnych komplikacji w jednym z licznych, renomowanych zakładów naprawczych w okolicach K., nie powodując zbędnego zawyżenia kosztów naprawy poprzez nieuzasadnione ekonomicznie i niecelowe prowadzenie naprawy przy użyciu części oryginalnych w (...). Biegły określił koszty wykonania naprawy przy użyciu zamienników części oryginalnych poza (...) na kwotę 5400 zł. Opinia w tym zakresie nie została w żaden sposób zakwestionowana przez żadną ze stron procesu. Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1847, 54 zł jako różnicę, pomiędzy wyliczonym przez biegłego na kwotę 5400 zł kosztem naprawy samochodu, a wypłaconą powódce kwotą odszkodowania w wysokości 3552, 46 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c i art. 100 k.p.c., a o kosztach sądowych na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w oparciu o zasadę określoną w art. 100 k.p.c.

W apelacji powódka domagała się zmiany wyroku w części oddalającej powództwo co do kwoty 4957,37zł i zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki dodatkowo kwoty 4957,37 zł wraz odsetkami ustawowymi od kwoty 6804,91 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje i zasądzenia tychże kosztów od pozwanego na rzecz powoda według norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieprawidłowym przyjęciu przez Sąd I instancji kosztów naprawy uszkodzonego samochodu powódki, podczas gdy koszt naprawy został przez powódkę przedstawiony w pozwie prawidłowo, na potwierdzenie czego powódka załącza do niniejszej apelacji fakturę VAT (...)z dnia 4.03.2013r., która w pełni uzasadnia żądanie pozwu w zakresie żądanych kosztów naprawy samochodu;

2) rażąco obrazę przepisu prawa procesowego, a to art. 233 § 1 kpc poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie polegające na dokonaniu przez Sąd I instancji dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, co spowodowało uznanie przez Sąd I instancji, iż koszt naprawy uszkodzonego samochodu powódki wynosi łącznie jedynie kwotę 5400,00 zł, co pozostaje w sprzeczności z kalkulacją kosztów sporządzoną przez S. B., zgodnie z którą koszt naprawy uszkodzonego samochodu wynosi 8357,37 zł.

3) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na stwierdzeniu przez Sąd I instancji, że na skutek kolizji i uszkodzenia samochodu powódki nie doszło do rynkowej utraty jego wartości, z uwagi na to, iż ma on 9 lat, a spadek wartości samochodów na skutek kolizji drogowej według ustaleń Sądu dotyczy jedynie samochodów młodszych niż 6 –letnie, co w sposób oczywisty jest błędnym ustaleniem faktycznym, jak również narusza zasadę równości wobec prawa, gdyż faworyzuje osoby majątne posiadające nowe samochody;

4) rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 359 § 2 kc w zw. z art. 481 § 1 i § 2 kc poprzez ich nie zastosowanie a polegające na tym, iż mimo zgłoszonego przez powódkę w pkt 6.1 pozwu żądania zasądzenia odsetek ustawowych, Sąd I instancji mimo zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki w pkt I wyroku kwoty 1847,54 zł nie zasądził odsetek ustawowych od kwoty zasądzonej od dnia wniesienia pozwu lecz oddalił powództwo w tym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna.

W toku postępowania przed Sądem I instancji samochód powódki nie został naprawiony, wobec czego prawidłowo Sąd ten jako wartość szkody podlegającej kompensacie przez pozwanego przyjął wartość szacunkową wskazaną w opinii biegłego. Nie dopuścił się przy tym obraży przepisu art. 233§1kpc, gdyż biegły widział zarówno możliwość naprawy samochodu w autoryzowanym zakładzie V. za cenę wskazywaną przez powódkę, jak i możliwość „oszczędzenia” kosztów poprzez wybór innego warsztatu. Sąd przyjął niższą wartość uznając ją w okolicznościach sprawy za bardziej celową ekonomicznie.

Niemniej sytuacja zmieniła się obecnie, gdyż powódka dokonała naprawy samochodu w punkcie autoryzowanym i poniosła koszty wykazane w dołączonej do apelacji fakturze. Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, którego przykłady przytoczone zostały zarówno w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jak i uzasadnieniu apelacji, przywrócenie stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu może nastąpić w sposób wybrany przez poszkodowanego, nawet bardziej kosztowny niż możliwy do uzyskania na rynku. Granicą jest, by na skutek wyboru sposobu naprawy nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego oraz, by przy wyborze sposobu na prawy nie działał on w złej wierze- świadomie lub przez niedbalstwo kupił części droższe. Z opinii biegłego J. W. bezspornie wynika, że kalkulacja kosztów naprawy przedstawiona przez powódkę zawiera standardowe ceny stosowane przez autoryzowany serwis, występujące na rynku obok możliwych do uzyskania cen niższych w warsztatach pozbawionych autoryzacji producenta. Nie ma jednak normy zakazującej poszkodowanemu wyboru serwisu autoryzowanego, dającego przecież gwarancję odpowiedniej jakości naprawy. Ewentualne bezpodstawne wzbogacenie powódki poprzez użycie do naprawy dziewięcioletniego samochodu oryginalnych, fabrycznych części zamiennych oferowanych w autoryzowanej stacji obsługi nie zostało w sprawie wykazane, ani nawet podniesione przez pozwanego, którego w tej kwestii obciążał ciężar dowodu. Zatem apelacja w części, w której domaga się przyjęcia wartości szkody jako faktycznie poniesionego kosztu naprawy jest usprawiedliwiona.

Koszt naprawy samochodu powódki wyniósł 8996,01zł (faktura k. 125), pozwany wypłacił już powódce 3552,46zł, a Sąd Rejonowy prawomocnie zasądził 1847,54zł. Do pełnej rekompensaty brakuje więc 3596,01zł. W apelacji jednak powódka domagała się zasądzenia łącznie 4957,37zł, z czego 2000zł tytułem spadku wartości handlowej naprawianego auta.

Na koszty naprawy przypada więc kwota 2957,37zł, która podlega zasądzeniu (art. 822§1kc).

Ma też rację powódka zarzucając, że w pozwie domagała się zasądzenia odsetek od dochodzonej kwoty, jakkolwiek nie sprecyzowała początkowej daty tego żądania. W takiej sytuacji nie można przyjąć, że nie było żądania odsetkowego lub, że jest ono niezasadne. Z tego względu Sąd Okręgowy dodatkowo uwzględnił apelację w części dotyczącej odsetek za okres od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu (art. 481§1kc).

Natomiast nie podlega uwzględnieniu apelacja w części dotyczącej żądania zasądzenia 2000zł z tytułu spadku wartości handlowej samochodu. Tę kwestię przekonująco wyjaśnił biegły w opinii pisemnej i ustnej, a stanowisku biegłego powódka przeciwstawiła jedynie własne twierdzenia. Stanowisko powódki nie zostało potwierdzone w sposób procesowy (odpowiednimi dowodami) i Sąd Rejonowy nie dysponował materiałem dowodowym pozwalającym uznać stanowisko powódki za trafne.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz dzieląc ustalenia i wnioski Sądu Rejonowego, przy uwzględnieniu nowego faktu (art.368§1pkt.4kpc) Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1kpc zmienił zaskarżony wyrok orzekając jak w sentencji oraz oddalając apelację co do żądania zasądzenia 2000zł z tytułu spadku wartości naprawionego pojazdu (art. 385kpc).

Zmiana orzeczenia co do zasady spowodowała też zmianę rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Ostatecznie każda ze stron wygrała sprawę w ok. 50%. Uzasadnia to rozdzielenie w takim samym stosunku kosztów procesu i kosztów sądowych (art. 100kpc, art. 113 ust. 1 ustawy z 28 VII 2005r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Pozwany winien zwrócić powódce połowę opłaty od pozwu, koszty zastępstwa procesowego strony poniosą we własnym zakresie, a koszty opinii biegłego zwrócą sądowi w równych częściach. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100kpc.

SSO. M. Końska SSO E. Piątkowska - Bidas SSO T. Kołbuc